

דיון במושגים רצון והסכמה

**** מתאים לכל שכבות הגיל**

מטרה:

היכרות עם המושגים הסכמה, רצון, הסכמה חופשית. דיון בחשיבות המושגים ובמורכבותם.

הנחיות:

שלב א: נבקש מהתלמידים לחשוב על מצב שקשור לבית, למשפחה, לחברים או ללימודים בביה"ס, בו עשו משהו בניגוד לרצונם. התלמידים יספרו על כך בזוגות או בשלשות, לפי ההנחיות הבאות (ניתן לכתוב אותן על הלוח או לחלק דף עם ההיגדים וכל משתתף יענה בקבוצה הקטנה):

- מה היה האירוע?
- מדוע עשיתי משהו שלא רציתי?
- כיצד הרגשתי בזמן שעשיתי?
- כיצד הרגשתי לאחר מכן?
- מה אמרתי לעצמי אחרי המעשה?
- האם אני יכול לראות את עצמי במצבים נוספים כאלה?

בכיתות בוגרות: כל קבוצה תגדיר מספר תובנות שעלו מהסיפורים של המשתתפים.

שלב ב: נבקש מהתלמידים לחשוב על מצב בו הם הבינו לאחר מעשה שהם לא היו קשובים דיים או התעלמו מרצונו/ה של חבר/ה או בן/בת זוג. התלמידים יספרו בסבב בקבוצה הקטנה את הסיפור שלהם, לפי ההנחיות הבאות (שניתן לרשום על הלוח, או לחלק דף עם ההיגדים לכל קבוצה):

- מה היה האירוע?
- איך קרה שהתעלמתי מרצונו של האחר?
- מה הרגשתי באותו רגע?
- כיצד הרגשתי לאחר מכן?
- מה אמרתי לעצמי אחרי המעשה?
- האם קרו לי מצבים דומים בסיטואציות אחרות?

בכיתות בוגרות: תערך חשיבה בקבוצה מדוע מצבים כאלה מתרחשים, מה המחשבות, הנחות היסוד, האמונות שעומדות מאחוריהם?

חוזרים למליאה:

- מה הדברים שלמדנו על עצמנו מהשיחה (בכיתות הבוגרות ישתפו בתובנות משני המצבים)
- באילו מצבים לא ניתן לנהוג לפי רצוננו (חוקים, הלכות, כללים משפחתיים, כיבוד הורים, חשש לפגיעה בזולת וכו')
- כיצד ניתן לזהות בתוך סיטואציה את רצונו של הזולת? כיצד ניתן לדעת אם רצונו מתאים או מנוגד לשלי? כיצד נבחין אם יש השפעות זרות (לחץ חברתי, רצון לרצות וכד')
- האם לפעמים הרצון שלי עשוי להשתנות בתוך סיטואציה? מתי למשל? מה יש ללמוד מכך (יש לשים לב בתוך סיטואציה לשינויים ברצון שלי, וגם ברצון הזולת – כדי לא לפגוע בו או בעצמי)

סיכום:

ננסה לערוך עם התלמידים הבחנה בין המושגים רצון, הסכמה, הסכמה חופשית במצבים שונים (הגדות מילוניות בהקדמה). נבחן את המושגים מול מצבים מחייבים ע"פ חוק או ע"פ מוסכמות משפחתיות / תרבותיות ובין התנהגויות בתוך קשר בקונטקסט החברתי ו/או הזוגי.